

Methodebeschrijving Habitatkaart Zwarte Meer (74)

Deze tekst wordt ook opgenomen in het rapport “Habitatkaarten van Natura 2000-gebieden met Rijkswaterstaat als bevoegd gezag” (J.A.M. Janssen & P. van der Zwaag, in voorbereiding). In dat rapport wordt ook een algemene inleiding op de methodiek van RWS-habitatkartering opgenomen.

Bronnen en methode

- Water: waterplantenkartering Rijkswaterstaat directie IJsselmeergebied uit 2009 (referentie onbekend); hierbij worden waterplanten in het veld gekarteerd in raaien, per vlak van 10 meter bij 10 meter; op basis van de hierin aangetroffen soorten (bedekking > 0%) zijn delen gekarteerd als:
 - H3140; aanwezigheid *Chara spp*¹ of *Nitellopsis obtusa*; dit laatste betreft de kwalificerende associatie *Nitellopsidetum obtusae*;
 - H3150; aanwezigheid *Potamogeton perfoliatus*; op te vatten als vegetatietype 5Ba1 *Ranunculo fluitantis-Potametum perfoliati*;
 - Delen waarin beide soortsgroepen zijn aangetroffen zijn als complex H3140/H3150 aangegeven, waarbij beide typen (bij gebrek aan betere informatie) worden verondersteld voor 50% voor te komen.
- Oevers: ecotopenkartering Rijkswaterstaat uit 2004 (Willems et al. 2007); op basis hiervan is het ecotoop ‘moerasruigte’ als zoekgebied voor H6430AB aangegeven (binnen H9999), aangezien niet bekend is op welke locaties de kwalificerende vegetatietypen en de vereiste bijzondere soorten aanwezig zijn. Uit Weeda et al. (2005) blijkt dat kwalificerende plantengemeenschappen van beide subtypen langs het Zwarte Meer voorkomen. In het veld is het voorkomen van Moerasmelkdistel (*Sonchus palustris*) vastgesteld, wat duidt op H6430B. Naar schatting 1% van de oppervlakte van het zoekgebied voldoet aan de criteria van dit habitatype.
- Oostoever: veldkartering Alterra (Albert Corporaal/John Janssen) op 29 april 2009 van oeverlanden Zwarte meer, gericht op het voorkomen van kievitsbloemhooilanden (H6510B), aangevuld met gegevens over voorkomen van kievitsbloemen uit de Natuurdatabank van Natuurmonumenten (gegevens tot en met 2008).

Resultaten

De volgende habitattypen zijn aangetroffen:

H3140 Kranswierwateren #

H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden

H6510B Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)

Verder is het waarschijnlijk dat het volgende habitatype aanwezig is (binnen H9999):

H6430 Ruigten en zomen (subtypen A en B #)

niet vermeld in aanwijzingsbesluit

¹ Er zijn vier associaties van kranswieren die kwalificeren voor dit habitatype: 4Ba1 *Nitellopsidetum obtusae*, 4Ba2 *Charetum hispidae*, 4Ba3 *Charetum asperae*, 4Ca1 *Charetum canescentis*. In de waterplantenkarteringen worden geen soorten vermeld, alleen het geslacht *Chara* (of eventueel *Nitellopsis obtusa*). De Landelijke Vegetatie Databank biedt ook geen duidelijkheid, aangezien opnamen uit het IJsselmeer ontbreken. Uit verspreidingskaarten van kranswieren (www.verspreidingsatlas.nl) blijken in het IJsselmeergebied de volgende soorten voor te komen: *Chara aspera*, *Chara contraria*, *Chara globularis*, *Chara tormentosa*, *Chara virgata* en *Chara vulgaris*. In Noordhuis (2000, pg 42) wordt vermeld dat het in het IJsselmeergebied vooral om de eerste drie soorten gaat. De combinatie van deze soorten duidt op begroeiingen van het verbond *Charion fragilis*, waaruit alle associaties kwalificeren voor H3140, en waarbij 4RG1 kan worden uitgesloten.

De oppervlaktes van de typen in het gebied zijn:

H3140 602 ha

H3150 34 ha

H6510B 11 ha

H9999 251 ha (circa 1% is zoekgebied voor H6430A en/of B)

Checklist

N2000-gebied geheel afgedekt?	ja, delen die niet kwalificeren zijn als H0000 aangegeven
Alle aangewezen typen op kaart?	ja
Ook niet-aangewezen typen op kaart?	Ja, H3140, en H6430B als zoekgebied (binnen H9999); gezien het jaar van karteren is het duidelijk dat deze type ook in 2004 aanwezig waren
Methodiek op hoofdlijnen	zie hierboven
Vertaling en interpretatie van het basismateriaal volgens definities?	Definitietabel maart 2009 gehanteerd; zie verder de methode
Extra SBB-vegetaties meegenomen?	n.v.t.
Moeilijke typen	n.v.t.
Hanteren mozaïektypen	Water zonder vegetatie toegevoegd aan H3140 en/of H3150 indien omsloten door kwalificerende vegetatie
Beperkende criteria	ja
Onterechte filters/criteria?	nee
Kwaliteit goed/matig aangegeven?	nee
Onderliggende vegetatieopnamen	nee
Overige typen natuur opgenomen?	nee
Geometrische nauwkeurigheid?	10 x 10 m (waterplanten); 1:5000 (terrestrisch)
Complexen?	ja
Percentages binnen complexen?	Ja
Vlakken kleiner dan minimumoppervlak?	ja, maar betreft functioneel samenhangende mozaïeken
Overige	--

Literatuur

Willems, D., A. Tabak, P. Jesse, A.S. Kers & K.W. van Dort (2007). Ecotopenkartering IJsselmeergebied 2004. Rapport AGI-2007-GSMH-006, Rijkswaterstaat Meetkundige Dienst, Delft.